

Spreektekst Omgevingsverordening

Voorzitter, We zeggen het hier vaak: de ruimte in Brabant is schaars. Er zijn meer ambities en uitdagingen dan dat we aan grond hebben. Gelet op onze schaarse ruimte is het nodig om zorgvuldig, slim en toekomstig bestendig te handelen en keuzes te maken. Kortom: een goede omgevingsverordening.

De voorgestelde verordening, die overigens pas later in zal gaan vanwege vertraging van de omgevingswet, komt voort uit de Brabantse Omgevingsvisie uit 2018.

Het debat over de Omgevingsvisie herinner ik mij nog goed, omdat ik destijds niet als Statenlid maar als bezoeker op de publieke tribune aan het kijken was hoe de Provinciale Staten nu eigenlijk met elkaar vergaderde. En dit belangrijke thema stond op de agenda, enkele maanden voor de verkiezingen.

In het debat waren de meeste partijen positief over de Omgevingsvisie. De ambitie was om de kwaliteit van de leefomgeving voor alle Brabanders te verbeteren. Het moet prettig, gezond en veilig zijn.

In de voorgestelde Omgevingsverordening wordt daarom ook de omgevingskwaliteit centraal gezet. Er zijn goede nieuwe punten opgenomen voor verbetering van de leefomgeving. Zoals milieuregels voor grondverplaatsingen, het opnemen van de zuiderwaterlinie als cultuurhistorische waarde en het aanwijzen van gebieden met groenblauwe waarden die extra bescherming krijgen. Goede stappen vooruit naar de mening van GroenLinks.

Tijdens de themabijeenkomsten in voorbereiding op dit debat heeft GroenLinks op onderdelen wel haar zorgen geuit over het bewaken van die centraal gestelde Omgevingskwaliteit. Want het moet 1) wel helder zijn wat die omgevingskwaliteit is en 2) hoe je met deze regels de aantasting van omgevingskwaliteit voorkomt en er wordt gewerkt aan een betere leefomgeving.

Want eenmaal het landschap, natuur of fijne leefomgeving verpest is het veelal lastig terug te draaien. Het kost een hoop geld, tijd en frustratie.

GroenLinks vroeg daarom in de themabijeenkomsten door over het maatwerk dat we nu gaan toepassen in waardevolle gebieden, zoals voor cultuurhistorie, natuur en water. Naar

onze mening moeten we zeer zorgvuldig omgaan met deze kwetsbare gebieden. Nu zijn er kwalitatieve voorwaarden gesteld. Bijvoorbeeld dat een deskundige van de provincie meekijkt. Daarmee moet aantasting worden uitgesloten.

In het statenvoorstel wordt aangegeven dat en ik citeer 'Dit een bepaalde onzekerheid met zich meebrengt, onwennig is en dat gewerkt zal moeten worden aan eenduidige toepassing'. Kortom, het moet zich de komende tijd gaan bewijzen.

Daarom is GroenLinks blij dat er een monitoringsartikel in de verordening staat. Elk jaar komt GS met een rapportage over de effectiviteit van de regels voor het versterken van de omgevingskwaliteit. Belangrijk natuurlijk, maar de concrete invulling is nog onbekend. Daarom dienen GroenLinks, SP, D66, Lokaal Brabant en PvdA een motie in om het monitoringsplan voor te leggen aan de Staten. Ook verzoeken we om extra onderzoek te verrichten naar de maatwerkregelingen voor ontwikkelingen in waardevolle gebieden. Wat ons betreft dit alles door een onafhankelijke Commissie. Graag een reactie van de gedeputeerde hierop.

Voorzitter, en dan de bescherming van onze dieren. In de verordening zijn aanvullende maatregelen verplicht voor windturbines om faunaslachtoffers te voorkomen. Dit bovenop of naast de vereisten uit de Wet natuurbescherming. Ook worden er voor een bepaalde tijd monitoringsverplichtingen opgelegd. Op initiatief van de Partij voor de Dieren is dit voorstel met ruime meerderheid aangenomen.

Maar dit gaan we niet doen voor wegen. En dat is gek. Het rapport van bureau Zet/Sovon van enkele jaren geleden laat zien dat ons drukke wegennet zorgt voor veel aanrijdingen met dieren. Het rapport concludeert dat er veelal geen goede maatregelen genomen worden en er weinig tot geen zicht is op de aantallen faunaslachtoffers. Een deugdelijke monitoring ontbreekt. Daarom stellen GroenLinks, Lokaal Brabant, D66 en SP voor om ook aanvullende fauna beschermende maatregelen te verplichten bij aanleg van nieuwe gemeentelijke wegen, bovenop of naast de vereisten uit de Wet natuurbescherming. Ook willen we dat er nu werk wordt gemaakt van monitoring.

Ik kom tot een afronding. Na de vaststelling van deze verordening zijn we echter nog niet klaar. Gedeputeerde Staten zijn nog beleidskaders aan het maken op verschillende terreinen wat invloed zal hebben op onze ruimtelijke regels. Bijvoorbeeld over de bedrijventerreinen

in Brabant, aanvullend milieubeleid of het landbouw- en voedselbeleid dat in de maak is. GroenLinks vraagt daarom aan GS om in de beleidskaders duidelijk aan te geven wat het nieuwe beleid voor mogelijke invloed heeft op onze omgevingsverordening. Graag een reactie hierop.